

Белград 23.08.2018 р.

ПРОГРАМА
Термінологічної комісії
при Міжнародному комітеті славистів
на 2018 – 2023 рр.

Загальні положення

У славістичному галузевому термінознавстві сьогодні майже відсутні фундаментальні дослідження з міжслов'янського перекладу термінів, а також зіставні й порівняльно-історичні пошукові розвідки (за останні 20 років їх усього 1,1%), що, власне, й передбачає активізацію діяльності Термінологічної комісії при МКС саме в цьому напрямі.

Огляд слов'янської термінографії кінця ХХ – початку ХХІ ст. засвідчує, що галузеві словники цього періоду формату "слов'янська – слов'янська мови" представлені доволі спорадично. Однією з тенденцій сучасного термінознавства є також відсутність загальноприйнятої практики та методики укладання слов'яномовних словників і термінологічних баз даних. Проте мовознавці й термінологи деяких країн мають певний досвід створення багатомовних слов'янсько-неслов'янських міжнародних проектів.

Сьогодні на часі питання розроблення теоретичних та лінгвотехнологічних основ саме слов'янського термінознавства як розділу лінгвістичної славістики.

Основні завдання

1. У науково-дослідницькій діяльності ТК МКС активізувати порівняльно-зіставну проблематику:

- а) соціотермінознавчу, зокрема в аспекте зіставлення в різних слов'янських мовах і традиціях мовних культур:
 - рівня впливу глобалізаційних процесів на інтернаціоналізацію (переважно англізацію) наукової термінології в кореляції із запозиченими та питомими термінологічними одиницями й терміноелементами в тій чи іншій терміносистемі;
 - співвідношення загальних тенденцій і прагнень у використанні інтернаціональних та національних еквівалентів, у бажанні або небажанні термінологів і мовознавців розкривати національний потенціал рідної мови як джерела ідентифікації, самовизначення того чи іншого етносу;
 - особливостей формування слов'яномовних термінологій на тлі історичного розвитку літературних мов слов'янських народів, формування державності цих народів, специфіки мовної політики, а також політики відносно державних мов і

- термінологічного планування;
- загальних тенденцій до формування галузевих термінологій на національній / [загально]народній і/або інтернаціональній / міжнародній основі з урахуванням традицій слов'янських термінологічних шкіл;
- б) етичну в міжслов'янській взаємодії, проблематику наукової етики й "етики в термінології", що, безумовно, сприятиме продуктивному діалогові світоглядів і мовних культур, ефективній міжетнічній науковій комунікації у співтоваристві термінологів;
- в) пріоритетного опису й пояснення специфіки формування галузевих термінологій:
- сучасної філософії науки як метамови нової методологічної культури;
 - "наук про складності", які виникли в результаті переходу від некласичного до постнекласичного етапу розвитку науки;
 - соціогуманітарних наук (напр., комунікативістики, власне термінознавства як наукової дисципліни та ін.);
 - нових та інноваційних технологій.
2. У теоретичному аспекті – сформулювати основні положення:
- 1) *лінгвофілософської концепції терміна* з урахуванням: когнітивізації філософії науки, оновлення її методологічної культури; лінгвістичного повороту у філософії; особливостей функціонування термінів у соціогуманітарній сфері; комунікативної функції терміна в професійному середовищі;
 - 2) *лінгвотехнологічної концепції розвитку прикладного термінознавства* з урахуванням особливостей функціонування галузевих термінологій у сучасному інформаційному суспільстві з його мережевою комунікацією, соціальним запитом на ті чи інші терміни, мовне регулювання термінологій у різних слов'янських країнах.
3. У практичному аспекті – на матеріалі термінів термінознавства показати реалізацію *лінгвофілософської концепції терміна* та *лінгвотехнологічної концепції розвитку прикладного термінознавства* на прикладі створення багатомовного термінологічного словника.
4. Об'єднати зусилля членів ТК МКС для створення термінознавчої бази знань і термінографічної бази даних на матеріалі дисертацій, монографій, навчальних посібників і словників у реалізації на сайті ТК МКС концепції єдиного слов'янського термінознавчого, термінографічного й термінологічного просторів.
5. Активізувати співпрацю ТК МКС з термінологічними організаціями різних країн, що передбачає не лише участь у наукових конференціях, симпозіумах, семінарах, круглих столах, а й міжнародні грантові проекти з вивчення наукової термінології.

Проекти

1. Публікація бібліографічного покажчика *Слов'янське термінознавство і термінографія (1990 – 2017)*, що його уклали члени ТК МКС в 2014 – 2018 рр. На його основі створення на сайті ТК МКС термінознавчої й термінографічної баз даних слов'янськими мовами.
2. Підготовка нових випусків електронного видання *Вісник Термінологічної комісії при МКС = Вестник Терминологической комиссии при МКС = Bulletin of the Terminology Commission under the International Committee of Slavonic Scholars (2017)* та його просування до міжнародних наукометричних баз даних.

3. Створення на сайті Комісії банку е-публікацій членів ТК МКС за період 2013–2023 рр.
4. Створення багатомовного *Словника термінів термінознавства*.
5. Проведення засідань Термінологічної комісії при МКС.
6. Проведення наукових конференцій в 2019 – 2022 рр. із питань слов'янського термінознавства в різних країнах.
7. Підготовка засідання секції / тематичного блоку / круглого столу з термінознавства на наступному з'їзді славістів у Парижі в 2023 р.

23.08.2018 р.

Голова ТК МКС,
д.ф.н. *В.Л. Іващенко*

